

Stalino KELIU

LITUVOS KOMUNISTŲ PARTIJOS
KUPIŠKIO RAJONO KOMITETÖ IR RAJONO
DARBO ŽMONIŲ DEPUTATŲ TARYBOS ORGANAS

★
1956 metų
gegužės mėn.
19
šeštadienis
Nr. 40 (1014)
★

Kaina 15 kap.

Š N U M E R Y J E :

I	Vedamasis straipsnis „Suaktyvinti politinj-masini darbą kai me“	1 psl.
A	Mieste ir kai me	1 psl.
N	Kolūkieti, jei laiku suarsi, jei laiku pasési, rudenj tu derliu didel turēsi!	2 psl.
D	Sutvarkykime laukuose esančias durpes ir mėšlą	2 psl.
I	Socialistinio lenktyniavimo pirmūnai	3 psl.
E	Mažėja darbo sanaudos vienam produkcijos vienetui	3 psl.
N	Gydytojo patarimai	4 psl.

UŽ LAIMÉJIMUS, PASIEKTUS VYKDANT PAVASARIO SÉJA, PAGAL DARBO REZULTATUS PER PRAEJUSI PENKIADIENI IKI 1956 METU GEGUŽES 15 D. Į RAJONINĘ GARBĖS LENTĄ IRAŠOMI:

Kolūkiai

1. „Lukonys“ (pirmininkas drg. Gnižinskis);
2. Marytės Melnikaitės v. (pirmininkas drg. Budreika);
3. „Nemunas“ (pirmininkas drg. Notkus);

Laukininkystės brigados

1. „Lukonių“ kolūkio I laukininkystės brigada (brigadininkas drg. Murauskas);
2. M. Melnikaitės v. kolūkio III laukininkystės brigada (brigadininkas drg. Trumpickas).

Traktorinės brigados

1. Kupiškio MTS IX traktorinė brigada (brigadininkas H. Sersevičius), dirbanti „Pirmūno“ kolūkyje;
2. Kupiškio MTS VI traktorinė brigada (brigadininkas K. Grubys), dirbanti „Lukonių“ kolūkyje;
3. Skapiškio MTS V traktorinė brigada (brigadininkas A. Ramonenko), dirbanti Marytės Melnikaitės vardo kolūkyje.

Traktorininkai

1. Br. Jonušys	5. Br. Breskus
2. V. Masiulis	6. Alg. Meškauskas
3. Br. Minkevičius	7. Br. Petrus
4. Alf. Vilėniškis	

Suaktyvinti politinj-masini darbą kai me

Kolūkinio kaimo žemdirbų šiuo metu sprendžia atsakingą ir svarbū uždavinį — pavasario sėją. „Ką pasesi — tą ir piausi“ — sakos sena laudies patarė, o jos žodžių teisingumu tikie kiekvienas kolūkietis. Todėl nenuostabu, kad Marytės Melnikaitės vardo, „Mūsų rytojus“, „Ateities“ ir kt. rajono kolūkiuose? Štai, rajono kolūkiuose? Štai, „Aušros“ kolūkyje sėjos darbuose aktyviai dalyvauja kolūkiečiai Z. Jokubaitė, J. Masiulis, D. Tamšiūnas. Sėjoje pirmauja I laukininkystės brigada.

Bet kodėl gilėtais tempais pavasario darbai vyks ta „Laisvės“, „Adomynės“, „Pakupio“, „Artojo“ ir kt. rajono kolūkiuose? Štai, „Aušros“ kolūkyje sėjos darbuose aktyviai dalyvauja kolūkiečiai Z. Jokubaitė, J. Masiulis, D. Tamšiūnas. Sėjoje pirmauja I laukininkystės brigada.

Kaimo partinės organizacijos turi mobilizuoti ne tik kolūkių komunistų, bet ir agitkolektyvų, klubų-skaitlykų, bibliotekų jėgas plėčiai vystant politinj-masini darbą kolūkinio kaimo dirbančiųjų tarpe, pritaikant visas agitacinio darbo priemones, kaip sieninę spaudą, kovos lapelius, rodiklius, garbės lentas ir kt.

Suaktyvinus politinj-masini darbą žemdirbių tarpe sparčiai išsvystys sėjos tempai, užvirs kova už aukštus visų kultūrų derlius pirmaisiais naujojo penkmečio metais.

ODESOS SRITIS. Odesos MTS mechanizatoriai apsėjo kurūzais daugiau kaip 1000 hektarų. Jie sėkmės atliko kurūzų sėjų kvadratinu-lizdinis būdu Odesos rajono „Keliais į komunizmą“ kolūkyje. Nuotraukos: Sėjimas I. V. Sapozninkovas į sėjamają mašiną įplia beicuota kurūzų hibrido „VIR-42“ sėklas. (TASS).

AKTYVŪS KOLŪKIEČIAI

„Aušros“ kolūkyje sėjos darbuose aktyviai dalyvauja kolūkiečiai Z. Jokubaitė, J. Masiulis, D. Tamšiūnas. Sėjoje pirmauja I laukininkystės brigada.

VI. Matekonis

Primelžta pieno nuo metų pradžios (litrais)

Primelžta pieno už atitinkamą praeitų metų laikotarpį (daugiau)

Metinio plano išpildymas (procentais)

267,1 190,6

174,6 104,2

22,2 16,5

Lenktyniajančiuose kolakiuose

PRANEŠIMAS

apie vasarinių kultūrų sėjos eigą Kupiškio ir Panevėžio rajonų kolūkiuose 1956 m. gegužės 15 d. (procents palyginti su planu)

Kupiškio rajonas	Panevėžio rajonas
6,9	7,0
70,0	58,2

Lenktyniajančiuose kolakiuose

PRANEŠIMAS

apie vasarinių kultūrų sėjos eigą „Vedrupio“ ir „Mūsų rytojaus“ kolūkiuose 1956 m. gegužės 15 d. (procents palyginti su planu)

„Vedrupio“ kolūkis	„Mūsų rytojaus“ kol.
—	—

PRANEŠIMAS

apie vasarinių kultūrų sėjos eigą „Vedrupio“ ir „Mūsų rytojaus“ kolūkiuose 1956 metų gegužės 15 d. (vidutiniškai iš vienos karmės)

„Vedrupio“ kolūkis	„Mūsų rytojaus“ kol.
—	—

Pensininkai dirba kūrybinj darbā

Nemažam skaičiui miesto darbininkų ir tarnautojų suteiktos įvairios paskirties pensijos, tačiau dauguma jų dar aktyviai dalyvauja gamyboje, visuomeniname gyvenime.

Štai, senukas gydytojas I. Franckevičius, gaudamas senatvės pensiją, dirba ligoninėje.

Savo nuoširdžiu pedagoginiu darbu auklėjant jauną kartą prisideda prie bendro reikalo — komunistinės visuomenės pastatyti — mokytojai B. Kašponis, D. Vaitiekūnaitė, O. Lukšienė.

Pensininkas J. Šiaučiūnas, nesėdi namuose, o dirba naudingą visuomenėi darbą rajono pramkombine, S. Glemžaitė — ligoninėje, E. Žiukas — „Aušros“ kinoteatre.

Paskelbtas Tarybinės vystausrubės valstybinių pensijų įstatymo projektas mieste gyvenančių pensininkų tarpe susilaukė karštoto pritarimo,

A. Penkus

Mieste ir kai me

Pasiraše visi kolūkiečiai

Naujosios Valsiukio artelės naftabinės paskolos TSRS liaudies ūkiui išvystymui išleidimas mūsu rajono kolūkiuose žemdirbių tarpė sukėlė naują politinj ir gamybini pakilimą.

„Pakupio“, „Miltuvos“, „Pirmosios vagos“ ir kt. kolūkiuose kolūkiečiai pirmieji pasiraše nauja paskola.

„Artojo“ žemės

kolūkinio kaimo tolimesniams suklestėjimui, — savo mintis išreiškia kolūkiečiai.

— Todėl nors kukiomis santaupomis mes prisidėsime prie bendro reikalo — socialistinės Tėvynės stiprinimo.

Baigtas paskolos pasirašymas ir kituose rajono kolūkiuose.

Z. Rimkevičius

„Ateities“ kolūkio narių vieningumas

Kaip ir visi rajono darbo žmonės, taip ir „Ateities“ kolūkio žemdirbių vieningai pasiraše valstybine paskola.

III laukininkystės brigados narys Ožys įsigijo už 300 rublių vertės obligacijų, IV brigados kolūkietis P. Skerys — už 250 rublių. Gyvalininkystės

la pasiraše Alf. Žiūrauskas, P. Adamsas, senyvo amžiaus kolūkietis J. Dauderys ir daugelis kitų.

Pasirašydami valsstybinę paskolą, prisidėjo prie gimtojo kolūkio suklestėjimo.

St. Žemaitis

Kolūkieti, jei laiku suarsi, jei laiku pasësi, rudenj tu didelj derliu turësi!

Brangi kiekviena diena

Jau visi rajono kolūkiai pradëjo pavasario lauko darbus, daugumoje jų spartina ma seja. Štai „Lukoni“ žemës ükio artelëje (pirmininkas drg. Gnižinskis) išpusëta vasariniai grûdiniai kultûrûs sejai. Kolukiečiai ir šiam kolukyje dirba Kupiškio MTS mechanizatoriai deda visas jégas grûdiniai kultûrûs sejai užbaigtis artimiausiomis dienomis. Lygiagrečiai ruošiamas dirva ir kitu kultûrûs sejai, sejami cukriniai runkeliai. Socialistiniame lenktyniavime pirmaja I laukininkystés brigada (brigadininkas drg. Murauskas).

Darbo sëkmë pavasario sejoje nulemiai tai, kad šiam kolukyje aktyviai išsijungë į darbą visi kolukiečiai, suteikia konkretià parama mechanizatoriui. Branginama kiekviena diena.

Organizuoti seja vykdoma Marytës Melnikaitës vardo „Mûsų rytojus“ ir kt. kolukiuose.

Tačiau visumejė rajono kolukiuose sejos tempai labai lëti. Tai liečia visų pirmo Skapiškio MTS zonas kolukius, jų valdybas „Artojo“, „Bugaileškiu“, Mičiurino v. ir kt. kolukiuose vos pradëta judëti. „Aušros“ ir „Sakalo“ kolukiai panašiose reliefinëse salygose, tačiau sejoje atsilieka. O juk sakaliečiai—žmonës darbštûs. Reiki tik organizuotum!

Bloga tai, kad senos neigiamos praktikos mintys randama vietas mûsų kolukiuose valdybû tarpe. Techninës kultûros ir šiai metai vëluojamos sejai. Dar nè vienas kolukis neséja linu, tik keturi kolukiai pradëjo cukriniai runkeliu sejai. Išskyrus „Nemuno“ kolukį, nesodinamos bulvës.

Vykstant seja naudokime pažangiausius agrotechnikos metodus. Branginkime kiekvieną dieną!

Kiekvieno kolukio laukuose šiuo metu yra susitelkë stambûs mëšlo ir durpij kiekiai.

Zemos metu išvežtas mëšlas ir durpës dažniausia buvo sukrauti ant storo sniego sluoksnio. Tarpstant sniegui, netvarkingai sukrautus mëšlo ir durpij krûvos prasi-skleidë, pasidarë žemos, kuriu aukštis svyrusoja nuo 0,5 iki 0,7 metro. Tokio aukšcio mažos mëšlo krûvos greitai pradžiusta ir visas augalamas prieinamas azotas amoniako formoje išgaruoja, o jo ijtaka augalų derliui žymiai sumažéja. Netvarkingai, mažuose štabeliuose sukrautame mëšle gaunamas 27 proc. organinës medžiagos ir 23,2 proc. azoto nuostolis. Tuo bûdu pavasari net per vieną, dvi savaites, netvarkingai laikant mëslą, galima praras-

azoto kiekis mësle galėtu duoti mažiausiai 28 kilogramus kviecių grûdų. Tuo tarpu 20 tonų hektaro mëšlo norma, kuri yra priimta žieminiu trešimui, dël netvarkingo laikymo sumažina žieminiu grûdų 3,6 centneriais ir šiaudu — 11,2 centneriais derliu iš ha.

Jeigu kolukis betvarkos paskleidës lauke laiko 100 tonų mëšlo, tai per kelias savaites laiko gali netekti 280 cent grûdų ir 560 cent šiaudų derliaus. Tai tokis derliaus kiekis, dël kurio apsimokėtų dirbtu net 100 darbo dienų ir už kiekvieną dieną bûtu gautas 28 kg kviecių grûdų ir 56 kg šiaudų derliaus priedas.

Rajono kolukiai išvežë žymiai daugiau, negu pernai, organiniu trašu, pagamino durpij-mëšlo komposto. Dabar uždavinys—augalamas prieinamo

Séjami kukurûzai

Rajone prasidëjo kukurûzų sëja. Pirmieji kukurûzus pradëjo sëti „Nemuno“ žemës ükio artelëje (pirmininkas drg. Gnižinskis) išpusëta vasariniai grûdiniai kultûrûs sejai. Kolukiečiai ir šiam kolukyje dirba Kupiškio MTS mechanizatoriai deda visas jégas grûdiniai kultûrûs sejai užbaigtis artimiausiomis dienomis. Lygiagrečiai ruošiamas dirva ir kitu kultûrûs sejai, sejami cukriniai runkeliai. Socialistiniame lenktyniavime pirmaja I laukininkystés brigada (brigadininkas drg. Murauskas).

Purkénas). Kukurûzų sëjoje dalyvauja visos brigados moterys.

Viso kukurûzais numatomas, i gerai itréštą dirvą, apsëti 35 ha. Gautas derlius bus panaudotas silosui ir žaliajam pašarui.

D. Keršulis

Bulvëmis apsodinta 18 ha

„Nemuno“ žemës ükio artelës nariai, pradžiuvus dirvoms, pradëjo masinę visu vasariniai kultûrûs sejai. Lygiagrečiai su kitu kultûrûs sejai, kolukyje sparčiai sodinamos bulvës. Jau apsodinta 18 ha žemës plotas III ir II laukininkystés brigadose.

Šio kolukio nariai praktikuojai bulves sodinti buvusioje dobilenoje kuo anksčiau. Aktyviausiai

pavasario darbuose sodinant bulves pasižymi kolukiečiai drg. drg. Tamošiunas, Žiūrauskas, Purkėnaitė, Tamošiūnaitė, Brazdžiūnienė ir kt.

B. Balkauskas

O kur gi arkliai?

Kiekvieną dieną vis labiau džiusta dirvos, boluoja iš rudens suarti kalneliai, tačiau „Skodinio“ žemës ükio artelëje neskubama ruošti dirvas, sëti. Tiesa, traktoriai palengva dirba: kultivuoja suartas dirvas, II laukininkystés brigadoje keliis hektarus paruoštos žemës apséjo. Traktorininkas Balys sako, kad dirbtu masyviose dirvose labai sunku, nes kalnuokai dulka, o padirviuose vëtomis, tempdamas kultivatorių, klimpsta traktorius. Nemažai dirvų, numatyta apsëti grûdinëmis kultûromis, dar reikia arti.

V. Kelbauskas

LAUKININKYSTÉS BRIGADŲ BRIGADININKAMS ŽINOTINA

Sutvarkykime laukuose esančias durpes ir mëšla

azoto kiekis mësle galėtu duoti mažiausiai 28 kilogramus kviecių grûdų. Tuo tarpu 20 tonų hektaro mëšlo norma, kuri yra priimta žieminiu trešimui, dël netvarkingo laikymo sumažina žieminiu grûdų 3,6 centneriais ir šiaudu — 11,2 centneriais derliu iš ha.

Jeigu kolukis betvarkos paskleidës lauke laiko 100 tonų mëšlo, tai per kelias savaites laiko gali netekti 280 cent grûdų ir 560 cent šiaudų derliaus. Tai tokis derliaus kiekis, dël kurio apsimokėtų dirbtu net 100 darbo dienų ir už kiekvieną dieną bûtu gautas 28 kg kviecių grûdų ir 56 kg šiaudų derliaus priedas.

Rajono kolukiai išvežë žymiai daugiau, negu pernai, organiniu trašu, pagamino durpij-mëšlo komposto. Dabar uždavinys—augalamas prieinamo

šas taip, kad bûtu išvengtas kuo didžiausias azoto nuostolis. Tos organinës trašos, kurios skirtos pavasariniam dirvu trešimui, neužilgo bus apariautos ir todël mažiau reikalauja priežiuros, bet tos, kurios išvežtos pûdymu trešimui, turi bûti laikomos taip, kad kuo mažiausiai išgaruotu azotas. „Lauku spartuolio“, „Aušros“, „Laisvës“ ir eilës kitukolukiuatskrios laukininkystés brigados žiemos metu mësla išvežé nedidelelis krûvelémis, kurios ir dabar taip tebelai komos. Saulës spinduliu ir vëjas mëslą džiovina, mažina azoto kiekį. Šitoks mëslo laikymas yra nedeistinas ir jis turi bûti artimiausiu metu sutvarkytas. Tinkamas mëslo sukravimo darbas yra labai paprasitas ir jî gali atlikti kiekvienas kolukietis.

Tvarkingai sukrav-

tas mëslas yra toks, kuomet 10–20 tonų štabelis turi 2 metrus aukšcio ir 4 metrus pločio, suspaustas ir visos sienos beveik stačios. Be tvarkos paliptas mëslas turi bûti iš naujo perkraunamas. Sukrovus 20–30 centimetru storumo mëslo suluoksnį kietai suminti, po to, sukrovus antrą tokį pat storumo suluoksnį, vël suminti. Taip kartojama, kol štabelis pasiekia 2 metrų aukštį. Tokio aukštumo štabelyje turi bûti 10–20 tonų mëšlo. Mëslo štabelio viršus ir šonai naudinė priedengti durpëmis, jų nesant—žemėmis. Taip sukrautas mëslas paliekamas tol, kol bus naudojamas trešimui.

Durpij-mëšlo kompostu tvarkymas

Zemos metu kolukiuose buvo kompostuojamas mëslas su la-

ri bûti tik durpës.

Be tvarkos palikame mësle pranyksta bemaž visas augalamas prieinamas azotas, ir netinkamai su mëslu sumaišytos durpës mažai pûva. Tokio durpij-mëšlo komposto viena tona duoda mažiausia 15 kilogramų grûdų ir 30 kilogramų šiaudų mažesni derlių. Blaugai sukompostuotu durpij-mëšlo 1000 tonų, sumažina 150 cent žieminiu grûdų ir 300 cent šiaudų derlių.

Tvarkingai sukravata perpuvusi durpij-mëšlo komposta (pûdinį) galima naudoti visų žemës ükio kultûrų patrësimui.

Durpës gali bûti kompostuojamos su srutomis ir fosforitmilčiais. Jų kompostavimas atliekamas taip, kaipanksčiau buvo nurodyta. Nekompostuotu durpij naudojimas trešimui nepatartinas, nes jos duoda dvigubai mažesni derliaus priedą kaip kompostuotos.

B. Baginskas
Lietuvos Žemës ükio akademijos docentas

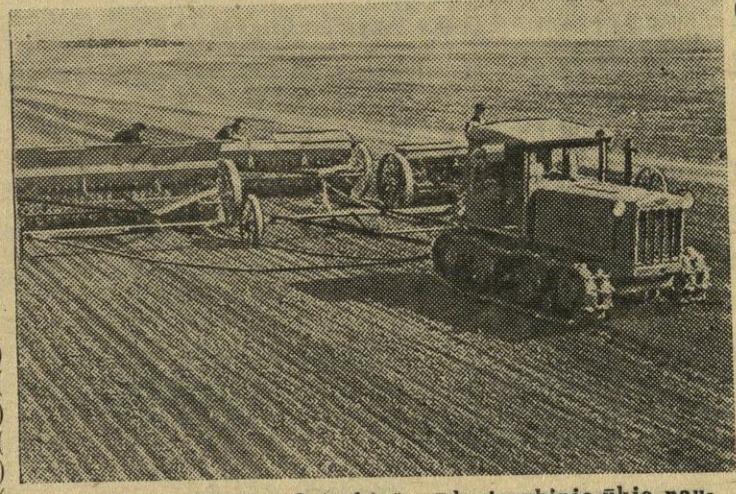
SIENINËS SPAUDOS APŽVALGA

Svetimas kolukiu

Paviršutiniškai peržvelgus „Skodinio“ kolukio kontroroje leidžiamą sienlaikraštį „I šviesia ateitî“, atrodo jokių priekaištų ir bûti negali: dailiai apipavidalintas, iremintas. Bet susipažinus su jo turiniu, nenoromis tenka nuomonę pakieisti. Štai paskutinis sienlaikraštio numeris, išleistás balandžio mén. pabaigoje, pašvëstas Gegužës Pirmajai paminëti. Beveik puse sienlaikraštio užima veda-masis straipsnis „Gegužës Pirmoji“, kurį drasai galima pavadinti trumpu išstrauku iš respublikiniu laikraščiu apie TSKP XX suvažiavimą rinkineliu. Gi apie tai, kaip kolukio dirbantieji sutinka Gegužë, apie jų laimëjimus ir trükumus darbe neužsiminta ne žodžio. Daugiau panašnis į vedamajį antras

mimo metines.

Plësininëse žemëse

SARATOVOS SRITIS. „Ozinskio“ grûdų tarybinio ükio naujakurių iš pavasarij užsës 28 tûkstančius suartų dirvų. Nuotraukoje: kviecių seja „Ozinskio“ grûdų tarybiame ükje.

(TASS).

ISISAVINTA KANKLIU
IR SKUDUČIŲ GAMYBA

Kanklės ir skudučiai mėgiamiausiai lietuvių liaudies instrumentai. Jų gamybą išsavinė Kauno baldų kombinatas. Pastaruoju metu čia išleista 400 kanklių, šimtai komplektų skudučių. Nuotraukos: baldų kombinato platuose vartojimo reikmenų ceche. Seniausieji liaudies instrumentų meistrai — Julius Vageliavičius (kairėje) ir Adomas Bendikas. M. Ogajaus nuotr. (ELTA).

Iš rajono mokyklų gyvenimo

DRAUGYSTĖS VAKARAS

Gegužės 13 dieną Kupiškio pionierių namų dramos šokių būrelis, vadovaujamas mokytojos E. Pavilauskaitės surengė išvyką į Puponių pradžios mokyklą. Vietos moksleiviams ir jų tėvams pionierai parodė scenoje inscenizuota pasaka „Katinėlis ir gaidelis“, pašoko liaudies šokius „Kavelį“, „Kubilą“, „Kolūkio pirminką“, padeklamavo eilėraščių. Puponių pradinės mokyklos pionierai taip pat pasirodė scenoje su inscenizuota pasaka „Katinas ir vilkas“.

Po programos ir žaidimu pionierai svečius apdovanavojo pavasariniems kolūkio lauko gėlėmis. Draugystės vakaras praėjo šiltoje draugiškoje aplinkoje.

M. Garnytė
N. Jankauskaitė

VIRBALIŠKIŲ SEPTYNMETĖJE MOKYKLOJE

Nesenai čia buvo organizuotas jaunųjų gamtininkų konkursas mokyklos mokomajam fondui praplėsti mokymo priemonėmis. Konkurse geriausiai pasirodė B. Vaitiekūnas, D. Vaitiekūnaitė, O. Tamošiūnaitė, V. Katelytė, B. Rudinskaitė ir kt. moksleiviai. Jie apdovanoti vertingomis knygomis.

Konkursą organizavo mokytoja A. Zuozaitė.

K. Valaitis

DALYKINIUOSE BŪRELIUOSE

Prie Kupiškio pionierių namų sėkmingai dirba šaškių-šachmatų būrelis nariai, vadovaujami mokytojo P. Mikantavičiaus. Ypač geru žaidimu pasižymi jaunieji moksleiviai B. Žiūkas, S. Mickevičius, Šarūnas ir kt.

Muzikos ir dainos būrelis nariai išmoko „Tėviškėle, tu graži“ ir daug kitų dainų.

K. Giriūnas

Socialistinio lenktyniavimo pirmūnai

Šiomis dienomis, suvedus socialistinio lenktyniavimo rezultatus Kupiškio sviesio gamybos įmonės Palėvenės ceche, paaiškėjo, kad geriausius darbo rezultatus pasiekė Jutkoniu grietinės nugriebimo punkto vedėja M. Kiaulénienė, išvykdžiusi duotą užduotį 197,8 procento.

Viename gamybiniame pasitarime M. Kiaulénienė kvietė pasidalinti savo darbo patyrimu, papasakojo kaip ji dirba.

— Mano ilgametė darbo praktika parodė, — pareiškė drg. Kiaulénienė, — kad mašinų-aiškinamasis darbas, vykdant pieno paruošas ir supirkimus, duoda savo rezultatus. Man pritvirtinti pieno statytojai visada pirma laiko atsiskaito su valstybe. Daug dėmesio skiriu pieno supirkimui, aiškindama konkretais faktais, pieno statytojams apie naudingumą statyti pieną laisvam pardavimui.

Labai svarbu sudaryti pieno statytojams reikiamas sąlygas. Tam tikslui organizuoti ratelinį pieno surinkimą, kada 10 ir daugiau pieno statytojų pristato pieną vienam, kuris atveža jį į punktą. Svarbu ir teisingai matuoti pieną, nustatyti tikslią pieno riebumo analizę, laikui apmokėti statytojams.

Drg. Kiaulénienė už 1955 metų aukštą darbo rodiklių pasiekimą gavo TSRS Mėsos ir pieno produktų pramonės ministerijos ženkla „Socialistinio lenktyniavimo pirmūnas“.

Taip pat nesenai TSRS Mėsos ir pieno produktų pramonės ministerija apdovanojo Garbės raštais Pamarnaičių ir Subačiaus grietinės nugriebimo punktu vejdėjus V. Kurulį ir G. Norbutienę.

Tai—socialistinio lenktyniavimo pirmūnai.

J. Juozapaitis

Iš žemės ūkio pirmūnų patyrimo

MAŽĖJA DARBO SĄNAUDOS VIENAM PRODUKCIJOS VIENETUI

Sumų srities Sumų rajono Stalino vardo kolūkis — stambus daugiašakis ūkis. Cia, kaip ir kituose Ukrainos miškuose stepių rajono ūkiuose, anginamos lėvairios kultūros — cukriniai runkeliai, žieminiai kviečiai, rugiai, avižos, kukurūzai, bulvės ir kt. Artelės gyvulininkystės fermose yra apie tūkstantį stambiuojų raguočių, daugiau kaip septyni šimtai kiaulių, daug avių, paukščių. Yra taip pat ir bičių.

Žemės ūkio kultūrų derlingumo kėlimo ir gyvulininkystės produktyvumo augimo pagrindu žymiai pavykla visuomeninio ūkio prekingumas, nažėja produkcijos savikaina. Pernai grūdinių kultūrų derlius sudarė vidutiniškai po 14,3 centnerio iš hektaro. Kukurūzų surinkta po 40 centnerių iš hektaro. Vieno centnerio grūdų gamybai sunaudota po 1,86 darbadienio vietoj 2,6 darbadienio pagal planą. Didelę darbo sąnaudų ekonomija, kaip rodo patyrimas, duoda kvadratiniu-lizdinu būdu atlikta séja tarpeilinių kultūrų, ypač kukurūzų. Šis būdas leidžia mechanizuoti apdirbtį pasėlių tarpeilius, sumažinti rankų darbo sąnaudas.

1954 metais kiekvienam 100 hektarų žemės naudmenų čia gauta po 71 centnerį pieno. Stambiuojų raguočių fermų darbuotojams priskaityti 50 474 darbadieniai. Jeigu šias sąnaudas skaičiuosime pieno gamybai, tai gausime, kad vienam

V. Ozerovas
Sumų Žemės ūkio bandymų stoties mokslinis bendradarbis

centneriui pieno pagaminti reikės sunaudoti 16,5 darbadienio. 1955 ūkiniai metais padėtis žymiai pasikeitė. Pieno primelžimas iš kiekvienos karvės vidutiniškai padidėjo 654 kilogramais. Kiekvienam 100 hektarų naudmenų gauta po 115 centnerių pieno. Darbadienių sąnaudos gyvulininkystėje sumažėjo daugiau kaip du kartus. Vienam pieno centneriui pagaminti kolūkis sunaudojo 7,1 darbadienio. Didelį vaidmenį keliant karvių produktyvumą suvaidino kukurūzai. Gyvulių šerimas silosu teigiamai veikia jų produktyvumą. Štai kodėl pernai artelės nariai užraugė kiekvienai karvei po 17 tonų kukurūzų siloso.

Darbo sunaudotų stambiuojų raguočių fermose analizė rodo, kad čia daug darbo sunaudota neproduktinė. Pavyzdžiui, pirmojoje fermoje 14,5 procento darbadienių eina fermos vedėjo ir apskaitininko atlyginimui; 5,7 procento darbadienių sunaudojama sargas. Gyvulininkystės fermos šioje artelėje yra kolkas penkiose vietose. Pagal kolūkio perspektyvinį planą jas numatoma sutelkti trijuose punktuose. Tam tikslui statomi gyvulininkystės pastatai. Šiai metai bus atiduota ekspluatuoti pirmoji 200 vietų ketureilė karvidė. Joje numatomai mechanizuoti pagrindinius daug darbo reikalau-

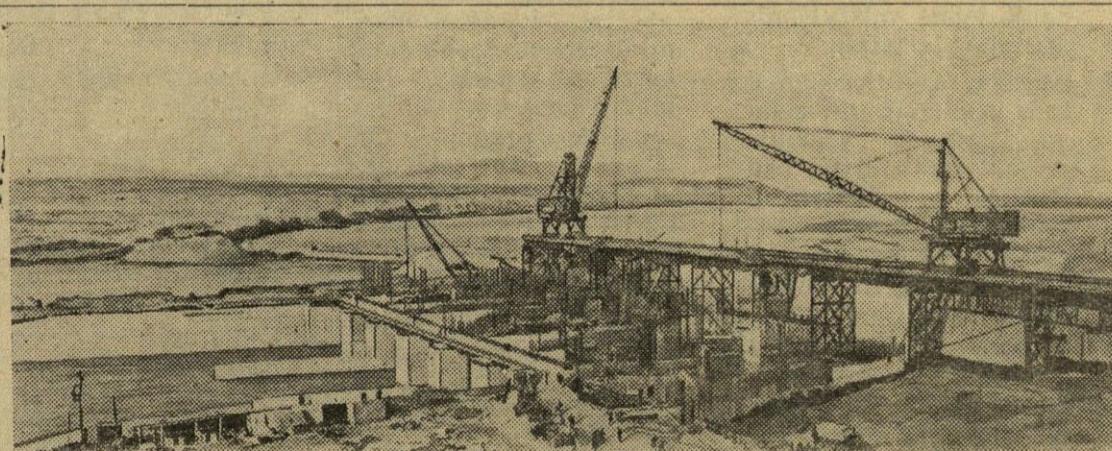
jančius procesus. Visose fermose bus įvestas elektrinis melžimas. Todėl bus galima sumažinti melžėjų skaičių. Fermose užimtu darbuotojų bendras skaičius sumažės 28 žmonėmis.

Sumažindama neproduktinio darbo sąnaudas gyvulininkystėje, artelės valdyba yra numačiusi sumažinti jas ir laukininkystėje. Kolūkyje yra 11 apskaitininkų (kiekvienoje brigadoje po vieną). Tačiau faktiškai visą apskaitą veda brigadininkai. Apskaitininkų darbą sudaro tik gautų iš brigadininkų žinių surašymas. Kolūkyciai yra tos nuomonės, kad darbadienių apskaitą brigadininkai gali vesti be apskaitininkų pagalbos. Vadinas, panaikinus šias pareigas, tam tikras žmonių skaičius galės dalyvauti artelės gamybiniame gyvenime.

Apskaičiuota, kad, likvidavus nesaikingumus administraciame — valdymo zėrodo, kad čia daug darbo sunaudota neproduktinė. Pavyzdžiui, pirmojoje fermoje 14,5 procento darbadienių eina fermos vedėjo ir apskaitininko atlyginimui; 5,7 procento darbadienių sunaudojama sargas. Gyvulininkystės fermos šioje artelėje yra kolkas penkiose vietose. Pagal kolūkio perspektyvinį planą jas numatoma sutelkti trijuose punktuose. Tam tikslui statomi gyvulininkystės pastatai. Šiai metai bus atiduota ekspluatuoti pirmoji 200 vietų ketureilė karvidė. Joje numatomai mechanizuoti pagrindinius daug darbo reikalau-

jančius procesus. Visose fermose bus įvestas elektrinis melžimas. Todėl bus galima sumažinti melžėjų skaičių. Fermose užimtu darbuotojų bendras skaičius sumažės 28 žmonėmis.

Šiai metai — pirmasis šeštojo penkmečio metais — Stalino vardo artelės nariai įsipareigojo surinkti iš kiekvieno hektaro po 17,5 centnerio grūdų, po 30 centnerių — kukurūzų, primelžti iš kiekvienos karvės po 3 200 kilogramų pieno. Kovodamas už aukštą kukurūzų derlius, kolūkis augins jų hibridinę sekla. Siekiant padidinti vaisių derlius, šiai metai numatomai laistytis 60 hektaru kolūkio sodu.

TADŽIKIJOS TSR. Kairak-Kumskos HES ant Syr-Darijos upės statybos vaizdas.

L. Okunevo nuotr.

VI. Jasinskas Parasaris

Žarsto bangos
Gelsvą smėlį.
Sprogsta žalias klevas.
Sveikas būk,
Pavasarėli,
Sveikas atkeliaves!

Man patinka
Tavo gėlės,
Margas pievų raštas.
Šiandien mirga,
Šiandien žeri
Visas mano kraštas!

Šaulinskas kviečia

Skapiškio MTS dyliktoios traktorinės brigados mechanizatoriai Pretkus, Mažylis ir Šilinis ruošia „Šetekšnos“ kolūkio dirvas sėjai. O kągi veikia jų žygio draugas Antanas Šaulinskas? Pasirodo, jo kelias nesutampa su draugų. Jis nemégsta kolūkio dirvų.

— Kur kas geriau važinėti keliais, nors ir prastais, — samprotauja Antanas.

Gegužės 10 dieną kolūkio jaunimas ruošė vakarą.

— Aš suorganizuosi šokius, — pasisiūlė Šaulinskas vakaro organizatoriams, ir, net nelaukės atsakymo, pradėjo užsimotaji žygį. Sėdės už „ChTZ-7“ traktoriaus vairo, pasuko jį į pirmą pasitaikiusi kiemu, iš to į kita... Tik pavakary lengvai atsiduso Antanas, aplaukęs ir spėjes pakvieti visus kolūkio šokėjus.

Antano draugai mechanizatoriai stebisi Šaulinsko išdaigomis, o traktorinės brigados brigadininkas Ivaunauskas suglumės laukia, kada Šaulinskas ne tik šokėjus kviesti, bet ir šokti su traktoriumi pradės.

Ar nevertėtų Šaulinską perkelti iš mechanizatorių išokėjų sarašus, tik, žinoma, be traktoriaus, nes technika skirta ne šokiam, o darbui.

J. Platūnas

Naujos knygos

Michailovas, N. TIES TÉVYNĖS ŽEMĖLAPIU. V., Valst. polit. ir moksl. lit. 1-kla, 1956, 490 p. su iliustr. ir žemėl.; 4 iliustr. lap. 10.000 egz. Rb 13,45. Irišta.

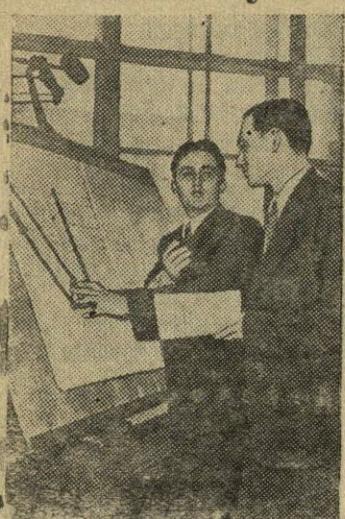
Boriskovskis, P. I. NAUJIEJI DUOMENYS APIE ŽMOGAUS KILMĘ. V., Valst. polit. ir moksl. lit. 1-kla, 1956, 48 p. (Visasaj. polit. ir moksl. žinių skleid. d.-ja. Leningrado sk. Lietuvos TSR Polit. ir moksl. žinių skleid. d.-ja). 6.000 egz. Rb 0,80.

VALSTYBINĖ PASKOLA TSRS LIAUDIES ŪKUI IŠVYSTYTI (1956 metų laida). Pagalbinė medžiaga komisijoms taupybė bei valst. kreditui remti ir apylinkių Tarybų paskolas įgaliojimams. V., Laikr. ir žurn. 1-kla, 1956, 16 p. (TSRS Fin. m.-ja). 8.000 egz. Be kainos.

BULVĖS. (Agrotechn. nurodymai). V., Valst. polit. ir moksl. lit. 1-kla, 1956, 22 p. (Lietuvos TSR Žemės ūkio m.-ja). 5.000 egz. Rb 0,20.

TECHNINĖS KULTŪROS. (Agrotechn. nurodymai). V., Valst. polit. ir moksl. lit. 1-kla, 1956, 24 p. (Lietuvos TSR Žemės ūkio m.-ja). 5.000 egz. Rb 0,20.

Vasinauskas, P. ŽEMĖS IDIRBIMAS. V., Valst. polit. ir moksl. lit. 1-kla, 1956, 236 p. su iliustr. 9.000 egz. Rb 4,70. Irišta.

**Atominius
lokomotyvus**

Maskvos Baumano vardo aukštostios techninės mokyklos studentai V. Šaičovas ir A. Stepanovas nesenai apgynė diplominių darbų—prekinio atominio lokomotyvo projekto, turinčio 5.500 arklio jėgų galingumą. Lokomotyvas sudarytas iš dviejų sekcijų. Pirmoji randasi reaktorius ir katinė, antroje—garo turbina, kondensatorius ir pagalbinai įtaisai.

Parinkdami reaktoriaus rūšį, projekto autorai apsistojo prie labiausiai tinkamos duotoms sąlygoms reaktoriaus rūšies—getereogeno su grafitiniu lėtinantu. Vietoje kuro naujodamas naturalus uranas, isodrintas iki 2 procentų uranu—235.

Tikslu apsaugoti lokomotyvo brigadą nuo kenksmingo radioaktyviųjų bangų veikimo, aktyvioji reaktoriaus zona apgaubta grafitiniu atsvaidstu, visas reaktorius uždarytas švino ir betono ekranu. Dėl pirmonio šilumos skleidėjo radio aktyviųjų spinduliuavimų veikimo sumažinimo, cirkuliuojančio reaktoriuje, numatytais antras, tarpinis šilumos keitėjas. Antras šilumos skleidėjas (taip pat natris) mažai radioaktyvus. Jis perdoda šilumą į garų perkaitintuvus, garintuvus ir vandens šildytuvus, sudarančius bendrą katilo agregatą. Kuro atsargų užtenka 7.200 darbo valandų. Garai perejė per turbiną kondensuojasi specialiai įtaise ir spaudžiamojos surblilio grąžinami atgal į katilą. Dėka to, lokomotyvas gali pravažiuoti 1000 kilometrų neimdamas vandens. Nuotrauka: Anatolijus Stepanovas (kairėje) ir Viktoras Šaičovas peržiūri atominio lokomotyvo brėžinius.

*E. Jevzerichino nuotr.
(TASS).*

GAMINAMI ŽAGINIAI

◆ „Palangos“ kolūkio II laukininkystės brigados nariai Petras Bugailiškis ir Petras Pajarskas pagamino per tris dienas po 20 žaginių, nors jie yra senys amžiaus. Taip pat daug žaginių pagamino ir III brigados kolūkietis Jonas Burokas. **J. Bolauskas**

GYDYTOJO PATARIMAI

Laiku įskiepykime savo vaikus

Gyd. J. Gaivinytė

Vaikai persirgę kai kuriomis užkrečiamomis ligomis, kaip pvz. raupais, skarlatina, tymais, vėjaraučiais, antra kartą šiomis ligomis neserga, o jei ir serga, tai lengvoje formoje. Taip yra todėl, kad persirgus ta ar kita užkrečiama liga, vaiko organizmas pagamina tam tikras apsaugines priemones, taip vadinamus priešnuodžius, ir vaikas būna tai ligai atsparus. Medicinos praktika parodė, kad tokį atsparumą galima sukelti ir pas nesirgusius užkrečiamomis ligomis žmones dirbtinu būdu, t. y. skiepijimo pagalba.

Mūsų šalyje, kurioje branduolius turtas yra žmogus, išskiriama didžiulės lėšos skiepu gamybai, skiepijimui. Tarybų Sąjunga vienintelė šalis, kurioje ši galanga priemonė yra taikoma prieš užkrečiamas ligas plati mastu. To pasėkoje mūsų šalyje likviduoti susirgimai raupais, sumazėjo susirgimai dizenterija, džiova ir kt. užkrečiamomis ligomis.

Pirmieji skiepijimai pradedami naujagimiams gimdymo skyriuose, kur jie skiepijami nuo džiovos. Skiepai duodami per burną nuo 3–5 gyvenimo dienos kas 2 dienas, viso 3 kartus. Išskiepijus atsparumas pas vaiką užtrunka 1–2 metus, todėl skiepijimą reikia kartoti. Pakartotinai skiepijami dviejų, septynių metų ir dar keletą kartų mokyk-

liniame amžiuje. Prieš džiovą skiepijami tik sveiki vaikai, stropiai patikrinus sveikatą. Skiepai lengvai pakeliami. Prieš džiovą skiepyti vaikai suserga 2–3 kartus rečiau, negu neskieptyti. Pati skiepijimo technika vaikų nebaugina, nesausminga, nes daromas lengvas odos idrėskimas, panašiai kaip skiepijant prieš raupus. Klysta tie tévai, kurie bijo skiepyti vaikus prieš džiovą. Jie užmiršta tai, kad daug lengviau nuo ligos apsaugoti, negu ją gydyti.

Ivedus privalonus skiepijimus prieš raupus mūsų šalyje susirgimų šia baisia liga jau nėra. Tuo tarpu kapitalistinėse šalyse, kaip pvz., Jungtinėse Amerikos valstybėse, Portugalijoje, Anglijoje ir kt. raupų susirgimų pasitaiko gana dažnai. Prieš raupus skiepijami vaikai nuo 5 mén. amžiaus. Vėliau skiepijimai turi būti kartojami 4–5 ir 10–11 metų amžiuje. Klaudinga būtų neskieptyti, atidėlioti skiepijimus prieš raupus, nes visiems gerai žinomas šios ligos peseckės: didelis mirtingumas, rauduotas veidas, kurtumas, akumas ir panašiai.

Mokslo laimėjimai davė mums apsauginius skiepus ir nuo difterijos. Išskiepyti suserga žymiai rečiau už neskiepytus. Jei skiepytas ir suserga, tai liga praeina lengvai, be komplikacijų.

Laiku įskiepijus galima pasiekti, kad susirgimas difterija pas mus visai išnyktų. Tačiau tik pilnai ir pagal nustatytus terminus pravestas skiepijimas taps veiksminga priežiūra prieš difteriją. Priešingai, vaiko organizme neišugdo atsparumo. Skiepai prieš difteriją yra visai nekenksmingi. Vaikai juos lengvai pakelia. Kartais po įskiepijimo esti neramūs, pakyla kiek temperatūra, tačiau tie negalavimai greit praeina. Prieš difteriją skiepijami vaikai, sulaukę 11–12 mėnesių, po 3 savaičių pertraukos reikia perskiepyti antrą kartą, o po 3–6 mėnesių pakartoti. Vėliau būtinaskiepyti vaikus 3–4, 7–8 ir 12 metų amžiuje. Kai kurie tévai prieš difteriją skiepijimą atidėlioja vyresniams amžiui. Tas negera. Reikia atsiminti, kad atsparumas prieš difteriją išsivysto palengva ir su kiekvienu skiepijimu didėja. Be to, vaikai daugiausia serga difterija tarp 1–5 metų, t. y., kaip tik jau nesniame amžiuje.

Išvada viena: vaikus reikia skiepyti! Kiekvienas tévas, kiekviena motina privalo pasirūpinti, kad būtų laiku pravestas apsauginis skiepijimas. Ši profiliaktikos priemonė apsaugos jūsų vaikus nuo užkrečiamų ligų susirgimų, suteiks jems jėgų būti atspariemis toms ligoms.

Subačiaus vidurinėje mokykloje

Ivyko metikų varžybos. Mergaičių grupėje rutulį toliausiai nustūmė X klasės moksleivė V. Balsevičiutė (9,45 m.). Antroje vietoje liko XI kl. moksleivė A. Gromulaitė (8,6 m.).

Vyrų rutulio stūmimo varžybose pirmą vietą laimėjo X kl. moksleivis A. Šlapkauskas (8,67 m.). Martinonis, nustūmės rutulį 8,6 m, liko antroje vietoje.

Disko metime mergaičių geriausiai pasirodė A. Gromulaitė (23 m.), berniukams—S. Breivė (25,55 m.).

Granata toliausiai nusviedė XI kl. moksleivis A. Balsevičius (55,6 m.) ir V. Balsevičiutė (31,5 m.).

A. Polius

* * *

Nesenai buvo organizuotos komandinės stalos teniso varžybos tarp Panėvėžio hidromelioracijos technikumo ir Subačiaus vidurinės mokyklos komandų.

Vienetų susitikimus laimėjo panevėžiečiai bendra pasekme 9:1. Berniukų dvejetė taip pat nugalėjo svečių rezultatu 2:0 (21:15; 21:12).

Mišraus dvejeto varžybose pirmavo Subačiaus vidurinės mokyklos komanda, laimėjusi jas pasekme 2:0 (21:15; 21:16).

K. Zakarevičius

Redaktorius J. Kiselevičius

Trumpos žinių

● Jugoslavija. Pasibaigus Prancūzijos—Jugoslavijos deryboms, JFLR prezidentas Josipas Broz-Tito ir lydintieji jį asmenys išvyko iš Prancūzijos į Jugoslaviją.

● Italija. Italijos vyriausybė oficialiai pripažino Maroko ir Tuniso nepriklausomybę. Šiuo metu, ANSA agentūros pranešimu, Roma ir dviejų naujų valstybių sostinės veda derybas diplomatinių santykų užmezgimo klausimui. Italijos vyriausybė, pareiškia agentūra, nori užmegztis draugiškus ir oficialius santykius su dvemis naujosiomis valstybėmis artimiausiu laiku.

● Anglija. Anglijos ambasada oficialiai informavo Ispanijos užsienio reikalų ministeriją, kad Didžiosios Britanijos vyriausybė nutarė pripažinti Maroko valstybės vienybę ir nepriklausomybę.

● Urugvajus. Urugvajuje prasidėjo visuotinis skerdyklų - šaldytuvų darbininkų streikas, ku-

riame dalyvauja daugiau kaip 15 tūkstančių žmonių. Kaip praneša laikraščiai, streikas buvo paskelbtas po to, kai Amerikos ir Anglijos firmos „Swift“, „Armur“, „Artigas“ ir „Anglo“ atsisakė sudaustyti koletyvinės sutartis su darbininkais. Sutartis sudaryti buvo pasiūliusi skerdyklų - šaldytuvų pramonės darbininkų profesjungų federacija.

Streikuojantieji reikalauja padidinti darbo užmokestį ir apginti profesjungų teises.

● Čekoslovakija. Čekoslovakijos vidaus reikalų ministerijos darbuotojai kartu su Vokietijos Demokratinės Respublikos saugumo organais demaskavo antivalstybinę šnipų organizaciją, kuriai vadovavo Amerikos žvalgybos centras Vakarų Berlyne.

Čekoslovakijos vidaus reikalų ministerijos darbuotojai suėmė 10 tos antivalstybinės organizacijos narių.

Kilnojamo kino Nr. 1 (kinomechanikas A. Jurkevičius) maršrutas

	Eil. Nr.	Vietovės pavadinimas	Data	Kinofilmų pavad.
1	Akmenyte	18		
2	Siauriai	19		
3	Šalteniai	20		
4	Lukonys	21		
5	Palėvenė	22		
6	Skverbai	23		
7	Subačiaus m.	24		
8	Subačiaus m.	25		
9	Maksvyčiai	26		
10	Rudiliai	27		
11	Pupony	28		

Kilnojamo kino Nr. 2 (kinomechanikas V. Buzas) maršrutas

	Eil. Nr.	Vietovės pavadinimas	Data	Kinofilmų pavad.
1	Šepeta	18		
2	Invalidų namai	19		
3	Papiliai	19		
4	Šimonys	20		
5	Būtėnai	21		
6	Adomynė	22		
7	Punkiškiai	23		
8	Bugailiškiai	24		
9	Šimonys	25		
10	Migonys	26		
11	Gaigaliai	27		
12	Šepeta	28		

"Už 14 gyvybių"

Kilnojamo kino Nr. 3 (kinomechanikas G. Petruolis) maršrutas

	Eil. Nr.	Vietovės pavadinimas	Data	Kinofilmų pavad.
1	Didžprūdėliai	18		
2	Didžprūdžiai	19		
3	Gyvakarai	20		
4	Žaideliai	21		
5	Palėvenėlė	22		
6	Vėzionys	23		
7	Virbališkiai	24		
8	Gindviliai	25		
9	Biliūnai	26		
10	Kreipšiai	27		
11	Kuosėnai	28		

"Narsumo mokykla" ir "Keista santuoka"

Kilnojamo kino Nr. 4 (kinomechanikas A. Pročkys) maršrutas

	Eil. Nr.	Vietovės pavadinimas	Data	Pavasario šalnos" ir "Žvaigždės ant sparnų"
1	Slavinčišk			